

Lékai János: Az ifjómunkáskérdés.

A svájci általános sztrájk sorsdöntő járóiban ismét előtérbe jutott az ifjómunkás kérdés. A polgári lapok keserű szemrehányással illetik az ifjómunkásság vezetőit, az annyira liberális köztársaság betiltja lapjaikat, különféle ürügyekkel megakadályozza őket összejöveteleik nyugodt megtartásában, üldözi a személyeket, olyan vádakkal illeti őket, melyeket később, tüzetes vizsgálat után kénytelenek visszavonni. De nemcsak a hivatalos hatalom és a polgári sajtó vesz neszt ebben a hecchadjaratban, hanem ami a legcsodálatosabb, maga a svájci szociáldemokrata párt s annak orgánumai sem azonosítják magjukat azzal a móddal, mellyel a munkásság serdületlen csoportja követeléseit ki akarja vívni. Nem csak hallgatólag ítéli el, vagyis oly módon, hogy az akciójukban nem támogatja őket, de elítéli cikkeiben.

Nem cél, hogy ennek a szűk cikknek keretében magával a svájci ifjómunkásmozgalommal és a jelenlegi krízissel foglalkozzam, de csodálatosnak kell találni és külön ki kell emelni, hogy ilyen vádak merülhetnek fel olyan pártban is, ahol a szocializmus baloldali árnyalatai mindég termékeny és termékenyítő talajra találtak.

Súlyos hibájául rótták fel az ifjómunkás pártnak, hogy az nem maradt meg, mint ahogy eredetileg céloztak, tisztán és kizárólag »nevelő« programjánál, hanem ebben a szervezetben helyet találtak azok az elemek is, melyek a szigorú és állandó »pártfegyelmet« nem akarták cselekvéseiknek mindig fölérendelni. Így sodródott bele nézetünk szerint ez a réteg állandóan a politikai harcokba s mert számuk mindig növekedett, lett harcikedvüknél és tömegüknél fogva az utca dominánása.

Az ottani pártvezetőség is elfelejti, hogy izgatók forradalmat, nagy utcai harcot még nem csináltak. A ható okok tehát, amely a svájci munkásságot aktív munkára serkenti, hogy megélhetésén segítsen, nem csak a vezetőkben keresendők, hanem a viszonyokban, mely a svájci munkásra is oly súlyosan nehezedik, mint a világ bármely harcban álló népére. A bensőben forró erőnek tehát ott is fel kell szakadnia. Hogy az elégedetlenség nyíltan mikor tört volna ki, az izgatott állapot miben nyilvánult volna, az teljesen vérmérséklet, alkalom és idő kérdése volt.

Az ifjú munkások talán csak szervezettebben végezték el azt, ami lappangva és állandóan – de sokkal nagyobb intenzivitással kísértett volna, különben.

A svájci események következtében a magyar szociáldemokrata párt se ment el szóltanul a mozgalom mellett. Ő is levonta a konzekvenciát s csak természetes, mit is mondott volna egyebet, kenetteljes szavakkal óvta az ifjakat minden olyan cselekedettől, mely a politikával a legtávolabbi összefüggésben is van. Utalt programjára, mely az oktatást és nevetést teszi az ifjúmunkás mozgalom előterébe. Svájci tudósítója pedig óva inti az ifjúmunkásmozgalmat »idegen elemek« beférkőzésétől. Mindezt megteszi. Meg is van a gyönyörű oktatási program, melynek csak az az egyetlen hátránya, hogy olyan, mint a mi szép hazánk állami szociálpolitikai programja, hogy csak papíron van meg.

A szociáldemokrata párt fogait vacogtatja arra a gondolatra, hogy az új generáció esetleg már mint érett, gondolkozó, aktív erőként, rögtön elejétől kezdve, vesz majd részt a mozgalomban s inkább szeretné gondolatszegénységben magábaszippantani az új elemeket, mintsem esetleges radikálisabb eszmékkal túlszippantottan.

Ő neki magának ideje nincs, hogy az ifjúmunkáskérdéssel igaz intenzivitással foglalkozzék, emberei más célra keltenek. Pénzt nem akar áldozni – s rossz szemmel nézi, ha ezt a munkát mások veszik át, olyanok, akik nincsenek benn a pártban.

Messziről mozgalmat nem lehelt csinálni. Ha a szociáldemokrata párt azokat is akadályozza munkájában, akik lényegében az ő nézetüket vallják, csak azt eredményezi, hogy egyrészt a most erősen szervezkedő keresztényszociális irányba terelik a munkásifjúságot.

A cél az alapos vérig és minden vérséjtgig kiható változás előkészítése s ezt a munkát igenis a legfiatalabb munkásgenerációinál kell elkezdeni. Öntudatos, gondolkozó, szabadon cselekvő s eszméinek fenntartás nélküi élő munkásságot kell nevelni.

Miért nem mennek egyszer a keresztényszocialista ifjakhoz; meghallgatni, milyen modorban beszélnek az »ártatlanok?«

A most megindult erőteljes ifjúmunkásmozgalom felé nincs joga semmiféle szociáldemokratá pártnak az »illetéktelenségi« vádat szórni. Az étellel tartjuk a rokonságot. Szemináriumainkban, melyeket a különböző csoportokban kezdtünk, elsősorban a primitívebb fogalmakról akarjuk, hogy tiszta képük legyen, ren-

idézzünk helyesírási tanfolyamokat: olyan ifjúságot akarunk nevelni, mely a párt munkájában ne csak filléreivel, szavalatával és »úgy van«-okkal vegyen részt, hanem amely kritikával rögtön, elejétől kezdve meg tudja ítélni és bírálni minden akció helyességét vagy tévelygéseit.

Önállóan gondolkozó lények nevelése a cél.